

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 27.6.2007

KOM(2007) 378 v konečnom znení

**SPRÁVA KOMISIE
EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE**

o pokroku Rumunska v oblasti sprievodných opatrení po pristúpení

**SPRÁVA KOMISIE
EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE**

o pokroku Rumunska v oblasti sprievodných opatrení po pristúpení

1. Úvod

1.1. Súvislosti

V záujme uľahčenia a zabezpečenia bezproblémového prístupového procesu boli pri vstupe Rumunska do EÚ ustanovené osobitné opatrenia. Súčasne sa dbalo na to, aby bolo zabezpečené riadne fungovanie politík a inštitúcií EÚ.

Rumunsko rovnako ako všetky členské štáty prevzalo svojím vstupom do EÚ práva a povinnosti vyplývajúce z členstva. V súlade s bežnou praxou Komisia monitoruje uplatňovanie práva (*acquis communautaire*) s cieľom zabezpečiť dodržiavanie daných povinností.

Okrem toho v súlade s opatreniami uplatňovanými v prípade krajín, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2004, sa v zmluve o pristúpení ustanovili ochranné a prechodné opatrenia (napr. obmedzenia voľného pohybu pracovníkov, obmedzený prístup k cestným dopravným sieťam, veterinárne a rastlinolekárske predpisy a predpisy týkajúce sa bezpečnosti potravín). V zmluve o pristúpení sa jasne stanovilo, že do troch rokov od pristúpenia možno v prípade závažných nedostatkov pri transpozícii a implementácii *acquis* v oblasti hospodárskej politiky, vnútorného trhu a spravodlivosti a vnútorných záležitostí prijať ochranné opatrenia¹. V rámci prístupového procesu Rumunska bol prijatý súbor osobitných sprievodných opatrení s cieľom predísť nedostatkom v oblasti bezpečnosti potravín, poľnohospodárskych fondov, reformy súdnictva a boja proti korupcii alebo ich odstrániť. V prípade posledných dvoch vymenovaných oblastí bol zriadený mechanizmus spolupráce a overovania, ktorým boli vymedzené referenčné kritériá s cieľom ustanoviť rámec na monitorovanie pokroku v týchto oblastiach².

Zavedením tohto mechanizmu sa sledoval zámer zlepšiť fungovanie legislatívneho, administratívneho a súdneho systému a riešiť závažné nedostatky v oblasti boja proti korupcii. Cieľom mechanizmu spolupráce a overovania je zabezpečiť, aby sa prijímali opatrenia, ktoré by pre Rumunsko a ostatné členské štáty boli zárukou, že správne a súdne rozhodnutia, právne predpisy a postupy v Rumunsku sú zosúladené s rozhodnutiami, predpismi a postupmi v ostatnej EÚ. Vďaka pokroku v oblasti reformy súdnictva a boja proti korupcii budú môcť rumunskí občania a podniky využívať práva, ktoré im prináležia ako občanom EÚ. Len nezvratným pokrokom v týchto oblastiach sa zaručí správne uplatňovanie práva EÚ zo strany Rumunska.

¹ Články 36, 37 a 38 Aktu o pristúpení.

² Rozhodnutie Komisie 2006/928/ES z 13. decembra 2006, ktorým sa zriaďuje mechanizmus na zaistenie spolupráce a overovania pokroku v Rumunsku na účely osobitných referenčných kritérií v oblastiach reformy súdnictva a boja proti korupcii (Ú. v. EÚ L 354, 14.12.2006, s. 56).

Komisia bola požiadaná o pravidelné podávanie správ v súvislosti s týmito sprievodnými opatreniami. V prípade mechanizmu spolupráce a overovania sa vyžadovala šesťmesačná periodicitu predkladania správ so začiatkom v júni 2007. Táto správa predstavuje vyčerpávajúci prehľad aktuálneho stavu, pokiaľ ide o sprievodné opatrenia, a zároveň prvú správu o mechanizme spolupráce a overovania. Zahŕňa náhľad do všetkých oblastí, v ktorých boli zavedené sprievodné opatrenia, so zameraním sa na reformu súdnictva a boj proti korupcii.

1.2. Metodika

Správa čerpá z množstva informačných zdrojov. Ťažisko informácií pochádza od rumunskej vlády. Informácie a analýzy boli získané aj od zastúpenia EK a diplomatických misií členských štátov v Rumunsku, organizácií občianskej spoločnosti, združení a zo správ odborníkov. V rámci mechanizmu spolupráce a overovania Komisia podnikla v apríli 2007 misie do Rumunska, do ktorých boli zapojení jednotliví odborníci z členských štátov a útvarov Komisie. Ich účelom bolo zabezpečiť nezávislé posúdenie pokroku. Odborníci vypracovali správy, ktoré boli následne predložené Rumunsku na účely opravy faktických nepresností.

Rumunsko predložilo prvú správu o pokroku dosiahnutom v rámci mechanizmu spolupráce a overovania 31. marca 2007 a odvtedy nepretržite informuje Komisiu o dôležitom vývoji v tejto oblasti.

2. SPRIEVODNÉ OPATRENIA: AKTUÁLNY STAV

V prípade Rumunska boli sprievodné opatrenia zavedené v oblasti financovania poľnohospodárstva, bezpečnosti potravín, reformy súdnictva a boja proti korupcii. Táto kapitola sa stručne zaoberá vývojom v prvých dvoch oblastiach, na ktoré sa sčasti vzťahujú rozličné požiadavky, pokiaľ ide o podávanie správ. Pokrok v oblasti reformy súdnictva a boja proti korupcii je vyhodnotený v kapitole 3.

Aktuálny stav vo veci ochranných doložiek a iných ustanovení v týchto oblastiach je bližšie opísaný v prílohe. Vzhľadom na to, že v oblasti poľnohospodárstva, zdravia zvierat a bezpečnosti potravín už existujú implementačné štruktúry a mechanizmus podávania správ, nebudú tieto oblasti v budúcnosti predmetom takejto horizontálnej správy. Ak sa v týchto oblastiach budú vyžadovať ďalšie rozhodnutia, budú sa prijímať jednotlivo v súlade s pravidlami platnými pre tieto odvetvia.

2.1. Poľnohospodárske fondy

V prípade poľnohospodárskych fondov sú členské štáty povinné zriadiť akreditované a výkonné platobné agentúry, ktoré majú zabezpečovať správne riadenie a kontrolu poľnohospodárskych výdavkov. Od členských štátov sa takisto vyžaduje, aby vo veci priamych platieb poľnohospodárom a v prípade častí výdavkov na rozvoj vidieka používali integrovaný administratívny a kontrolný systém (IAKS) (aby sa napr. predišlo podvodným postupom a nezákonným platbám). Ak v členských štátoch riadne nefungujú takéto systémy kontroly, Komisia každoročne následne rozhoduje o finančných opravách. Keďže existovali vážne obavy, že IAKS nebude v čase pristúpenia Rumunska riadne funkčný,

Komisia zriadila ochranný mechanizmus, ktorý by bolo možné v prípade Rumunska uplatniť, ak prvky IAKS alebo iné prvky potrebné na zabezpečenie správneho fungovania systému platieb nie sú zavedené alebo vykazujú závažné nedostatky. Predpokladá sa, že pri ochrannom mechanizme by bolo možné dočasne znížiť výdavky spojené s IAKS o 25 %. Najväčšie obavy v súvislosti s IAKS vyvolávali prepojenie registra poľnohospodárskych podnikov a systému identifikácie poľnohospodárskych parciel (LPIS), administratívne kapacity a logistika, informačno-technologický systém a kvalita zaznamenávaných údajov. Zo správy, ktorá bola v marci 2007 predložená rumunským orgánom, možno vyvodiť, že systém ešte pravdepodobne nie je plne funkčný: dva zo štyroch modulov IAKS sú len vo forme prototypov. Okrem toho sa zdá, že modul správnych kontrol nie je vybavený všetkými potrebnými funkciami. Táto správa poukazuje na značné problémy vo fungovaní informačno-technologických systémov. Rozhodnutia o tom, či je potrebné uplatniť ochranné opatrenia (ktoré by mohli priniesť zníženie výdavkov spojených s IAKS), sa prijímajú na základe výsledkov auditov, ktoré Komisia uskutoční v mesiacoch jún a júl 2007, a na základe vyhodnotenia správy predloženej rumunskými orgánmi v marci 2007.

2.2. Zdravie zvierat a bezpečnosť potravín

V oblasti zdravia zvierat boli prijaté prechodné opatrenia týkajúce sa klasického moru ošipaných a schválené eradikačné plány. Preskúmanie týchto opatrení sa má uskutočniť v septembri 2007. Okrem toho Komisia uplatnila dodatočné ochranné opatrenie s cieľom obmedziť obchod s koňmi z Rumunska vnútri Spoločenstva. Rumunsko modernizuje svoje kafilérie a v tejto súvislosti má predložiť správu. V sektore mäsa, rýb a mlieka sa udelili prechodné opatrenia veľkému počtu prevádzkarní, ktoré sú z tohto dôvodu oprávnené uvádzať výrobky do obehu len na vnútroštátnom trhu v Rumunsku. Osobitné opatrenia boli prijaté v prípade surového mlieka.

3. REFORMA SÚDNICTVA A BOJ PROTI KORUPCII

3.1. Súhrnný prehľad

Reforma súdnictva a boj proti korupcii sa pozorne sledujú v rámci mechanizmu spolupráce a overovania. Výsledkom sledovania je súhrnná analýza a podrobný opis pokroku dosiahnutého vzhľadom na referenčné kritériá v rámci mechanizmu spolupráce a overovania. Podrobný opis je štruktúrovaný podľa jednotlivých činností, ktoré slúžili ako ukazovatele pokroku vo vzťahu k plneniu referenčných kritérií.

Pri plnení referenčných kritérií vymedzených v mechanizme spolupráce a overovania dosahuje Rumunsko rôznu mieru pokroku. Je dôležité nevnímať tieto referenčné kritériá len ako kontrolný zoznam konkrétnych činností, ktoré možno jednu po druhej zo zoznamu po vykonaní odškrtnúť. Tieto kritériá sú vzájomne prepojené. Pokrok pri plnení jedného z nich má dosah na ďalšie. Každé referenčné kritérium je stavebným blokom nezávislého a nestranného súdneho a administratívneho systému. Vybudovanie a udržanie takéhoto systému je dlhodobý proces, ktorý si vyžaduje zásadné zmeny systémovej povahy. K referenčným kritériám nemožno pristupovať jednotlivo, ale je potrebné ich vnímať celistvo ako

súčasť širšej reformy súdneho systému a boja proti korupcii, ktorej nevyhnutným predpokladom je dlhodobý politický záväzok. Sú potrebné presvedčivejšie dôkazy o praktickom naplnení týchto kritérií, aby sa preukázalo, že zmena je nezvratná.

Rumunská vláda je odhodlaná zreformovať súdny systém a viesť boj proti korupcii. Rumunským orgánom nemožno v žiadnej z oblastí upierať dobrú vôľu či odhodlanosť. Vypracovali potrebné návrhy zákonov, akčné plány a programy. V skutočnej skúške však obstoja len vtedy, ak dokážu rozhodným spôsobom presadzovať tieto opatrenia v každodennej praxi. Avšak v procese realizácie týchto zámerov v praxi ešte stále existujú nepopierateľné nedostatky. V boji proti korupcii Rumunsko vystupňovalo svoje úsilie na najvyššiu úroveň. Hoci si to zaslúži uznanie, ešte je potrebné mnohé vykonať. Pokrok dosiahnutý v krátkom časovom horizonte od zavedenia mechanizmu spolupráce a overovania stále nie je dostatočný.

Riešenie hlboko zakorenených problémov, najmä korupcie, nie je možné bez trvalo udržateľných štruktúr na úrovni vyšetrovania a presadzovania právnych noriem, ktoré by boli nezvratne zakotvené, efektívne a mali odstrašujúci účinok. Navyše štrukturálne zmeny, ktoré je potrebné vykonať, majú dosah na celú spoločnosť a vyžadujú si radikálne kroky, ktoré idú značne nad rámec plnenia referenčných kritérií. To si zo strany Rumunska vyžaduje dlhodobý záväzok a úspech sa dostaví len vtedy, keď bude zaručené prísne oddelenie výkonnej, zákonodarnej a súdnej moci a budú vytvorené stabilné politické podmienky a politická vôľa.

3.2. Zhodnotenie

3.2.1. 1. referenčné kritérium: zabezpečiť transparentnejšie a účinnejšie súdne konanie, najmä posilnením kapacít a zodpovednosti Vyššej sudcovskej rady. Podávať správy o dosahu nového občianskeho súdneho poriadku a trestného poriadku a tento dosah monitorovať

Všetky opatrenia akčného plánu Vyššej sudcovskej rady (VSR) boli implementované a prinášajú prvé výsledky, najmä pokiaľ ide o vytváranie koherentnej judikatúry. Problémom však zostáva neexistencia jednotnej praxe v prípadoch reštitúcií majetku.

Doterajšie poznatky z monitorovania účinkov novelizácií občianskeho súdneho poriadku a trestného poriadku nasvedčujú tomu, že orgány majú skutočný záujem na tom, aby sa v návrhoch nových procesných noriem zohľadňovali pripomienky odborníkov z praxe. Kým v práci na občianskom súdnom poriadku sa dosiahol značný pokrok, práca na trestnom poriadku napreduje len pomaly.

Ďalšie úsilie je potrebné vynaložiť na dokončenie reforiem personálnej politiky a organizácie súdneho systému a zabezpečenie ich trvalej udržateľnosti. V tejto oblasti boli reformy implementované len sčasti. Personálnej politike založenej na aktuálnych personálnych požiadavkách stoja v ceste súčasné právne záruky vzťahujúce sa na funkčné obdobie sudcov a prokurátorov. V súčasnosti zvažovaná možnosť obsadzovať voľné miesta okrem každoročných výberových konaní aj „zrýchlenými“ prijímacími postupmi vzbudzuje obavy, pokiaľ ide o kvalitu novoprijatých zamestnancov v rumunskom súdnictve.

V súhrne možno konštatovať, že Rumunsko dosiahlo v reforme súdneho systému určitý pokrok.

Podrobné posúdenie

- Implementovať všetky potrebné opatrenia vrátane opatrení ustanovených v príslušnom akčnom pláne Vyššej sudcovskej rady prijatom v júni 2006, ktorými sa zabezpečí konzistentnosť výkladu a uplatňovania práva na všetkých úrovniach súdnej právomoci v celej krajine v nadväznosti na náležité konzultácie so sudcami, s prokurátormi a právnikmi z praxe; monitorovať účinky novoprijatých legislatívnych a správnych opatrení

Činnosti a opatrenia uvedené v akčnom pláne, ktorý prijala Vyššia sudcovská rada v júni 2006, boli prijaté a implementované s cieľom zabezpečiť nevyhnutné legislatívne, správne alebo iné podmienky, ktoré by zvýšili povedomie súdov a väčšmi ich podnietili k snahe o zabezpečenie konzistentnosti ich judikatúry s judikatúrou iných súdov na tej istej úrovni súdnej právomoci, ako aj s judikatúrou Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu.

V tejto súvislosti sa ako základný nástroj uplatňuje odvolanie v záujme zákona³. Tento nástroj bol v roku 2005 prepracovaný a v súčasnosti ho môžu využívať aj odvolacie sudy, ktoré sú najväčšími pôvodcami kontradiktórnej judikatúry. Rozhodnutia Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu v konaniach o tomto opravnom prostriedku sú záväzné. Vzhľadom na frekvenciu využívania tohto opravného prostriedku v druhej polovici roku 2006 a prvých mesiacoch roku 2007 je nesporné, že tento postup sa stal zmysluplným nástrojom zjednocovania judikatúry. Môže sa preukázať, že tento nástroj bude sám o sebe postačovať, a v tom prípade by sa všetky ďalšie legislatívne iniciatívy zamerané na vytvorenie nových mechanizmov zjednocovania judikatúry mali starostlivo zväziť vzhľadom na pozitívne výsledky, ktoré prináša odvolanie v záujme zákona⁴.

Prístup sudcov k judikatúre sa zlepšil: na všetkých súdoch je zabezpečená dostupnosť Zbierky stanovísk Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu a jeho rozhodnutia sú v úplnom znení prístupné na internetovej stránke súdu. Vďaka intenzívnemu procesu automatizácie v súdnictve v posledných rokoch získavajú sudcovia prístup k čoraz väčšiemu počtu právnych materiálov a súdnych rozhodnutí. Na horizontálnej úrovni odvolacie sudy zverejňujú a navzájom si medzi sebou distribuujú tzv. štvrťročné obežníky, v ktorých sa uvádzajú dôležité prípady z ich judikatúry.

³ Ide o zvláštny druh opravného prostriedku zameraný výlučne na zjednotenie judikatúry, pretože nemá pôvod v konkrétnom konaní. Takýto opravný prostriedok môžu podať Úrad generálneho prokurátora pri Najvyššom kasačnom a odvolacom súde a hlavné senáty odvolacích súdov. Rozhodnutia Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu v konaniach o odvolaní v záujme zákona sú záväzné pre všetky sudy a takto ustálenú judikatúru možno zmeniť len zákonom.

⁴ Vyššia sudcovská rada, Ministerstvo spravodlivosti a Najvyšší kasačný a odvolací súd v súčasnosti pracujú na návrhu zákona, ktorým by sa zaviedlo nové konanie na Najvyššom kasačnom súde. V tomto konaní by sudy nižšej inštancie mali možnosť žiadať Najvyšší kasačný a odvolací súd o výklad právneho predpisu formou rozhodnutia o predbežnej otázke. Na tento nový mechanizmus však majú odborníci z praxe stále protichodné názory a jeho budúcnosť je neistá.

Bol zavedený učebný plán ďalšieho vzdelávania a decentralizovaný program vzdelávania Justičnej akadémie. Učebný plán ďalšieho vzdelávania Justičnej akadémie na rok 2007 zahŕňa 19 seminárov pre 120 sudcov (v porovnaní s 9 seminármi v roku 2006) a v rámci decentralizovaného programu ďalšieho vzdelávania na rok 2007 sa majú zorganizovať minimálne 3 semináre za rok pre súdy a prokuratúru (v porovnaní s požiadavkou minimálne jedného semináru za rok 2006, kedy bolo zorganizovaných 135 takých seminárov).

Vyššia sudcovská rada zriadila mechanizmus monitorovania účinkov týchto opatrení na judikáciu v celej krajine. Medzi jednotlivými súdmi sa zaviedol mechanizmus pravidelných konzultácií vo veci jednotnosti súdnej praxe. V nadväznosti na realizáciu akčného plánu Vyššej sudcovskej rady na rok 2006 sa od januára 2007 konajú pravidelné stretnutia predsedov senátov Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu a predsedov senátov odvolacích súdov s cieľom harmonizovať súdnu prax a diskutovať o prípadných návrhoch na odvolanie v záujme zákona. Vo februári 2007 Vyššia sudcovská rada ustanovila všetkým súdom povinnosť organizovať každý mesiac stretnutia sudcov všetkých úrovní súdnej právomoci, aby sa zabezpečila náležitá komunikácia medzi odborníkmi z praxe na miestnej úrovni. Vyššia sudcovská rada zároveň vytvorila ústredný mechanizmus, v rámci ktorého sa na pravidelnej báze stretáva s predsedami senátov všetkých odvolacích súdov, ako aj Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu. Účelom týchto stretnutí je vytvoriť fórum, v rámci ktorého by všetky súdy, ktoré rozhodujú o opravných prostriedkoch v poslednej inštancii (Najvyšší kasačný a odvolací súd a odvolacie súdy) a tým vytvárajú súdnu prax v rámci kasačného konania, diskutovali o tých právnych otázkach, ktoré sú bežne známou príčinou kontradiktórnosti judikatúry.

Napokon je potrebné uviesť, že snahy o jednotnosť súdnej praxe sú niekedy brzdené častými zmenami právnych predpisov, ktoré niekedy súvisia práve s konsolidáciou reformy súdnictva.

- Navrhnuť a implementovať racionálny a realistický model personálnej politiky systému súdnictva na základe prebiehajúceho hodnotenia potrieb

Situácia v oblasti ľudských zdrojov v súdnom systéme Rumunska, ako aj riadiace kapacity na ústrednej úrovni a úrovni jednotlivých súdov alebo úradov prokuratúry je z pohľadu orgánov stále problematická. Touto problematikou sa zaoberá Vyššia sudcovská rada a Úrad Generálneho prokurátora (ÚGP)⁵. V súčasnosti prebieha racionalizácia personálnej politiky a inštitucionálna reštrukturalizácia.

⁵

V súčasnosti je z celkového počtu 4 469 sudcovských miest voľných 428 miest (z toho 106 sú vedúce funkcie) a z celkového počtu 2 784 prokurátorských miest je voľných 604 miest (z toho 120 miest sú vedúce funkcie).

V rámci bilaterálneho programu odbornej pomoci v oblasti riadenia súdov, realizovaného Spojeným kráľovstvom, sa začala štúdia možných spôsobov zlepšovania riadenia súdov. Okrem toho štúdia pracovného zaťaženia súdov a úradov prokuratúry poslúžila ako základ pre iniciatívu ministerstva spravodlivosti a Vyššej sudcovskej rady zameranú na zefektívnenie personálnych štruktúr súdov a úradov prokuratúry s podpriemerným pracovným zaťažením. Úrad Generálneho prokurátora pri Najvyššom kasačnom súde dokončil stratégiu reštrukturalizácie schválenú Vyššou sudcovskou radou a prijatú ministerstvom spravodlivosti v apríli 2007, ktorej cieľom je znížiť počet odborov Úradu generálneho prokurátora z 9 na 4 a zaviesť pružnejší a modernejší model prokurátorskej služby.

Rozhodovanie (na koncepcnej úrovni) o tom, ktoré záležitosti spadajú do všeobecného pojmu „riadenia súdov“ a akým spôsobom majú byť jednotlivé riadiace úlohy v rámci tejto koncepcie rozdelené medzi predsedov súdov/vedúcich prokurátorov, hospodárskych riaditeľov, súdnych úradníkov, samotných sudcov a prípadne súdnych správcov, obvykle prináleží súdnym orgánom. Okrem toho zásadná zmena stratégie v oblasti ľudských zdrojov a skutočná realizácia nového personálneho plánu si vyžadujú viac pružnosti v rámci riadenia profesijného postupu sudcov, ako umožňuje súčasný právny rámec.

Zdá sa, že problematická je aj prax vysielania sudcov. Okolo 200 sudcov a prokurátorov je vyslaných zo súdnych funkcií do iných inštitúcií (Vyššia sudcovská rada, ministerstvo spravodlivosti, Justičná akadémia, Národná komisia pre cenné papiere, atď.). V niektorých prípadoch sa pôvodné funkcie vyslaných sudcov nepovažujú za oficiálne uprázdnené a preto nie sú zaplnené, keďže dotknutí sudcovia majú právo na zachovanie si funkcie v súdnictve. Jediným možným riešením ako pokryť takéto miesto, ktoré je *de facto* uprázdnené, je dočasne ho zaplniť sudcom vyslaným z iného súdu. Okrem toho v právnych predpisoch nie je stanovené žiadne obmedzenie počtu vyslaní, ktoré sú veľmi atraktívne vzhľadom na vyššie platy, ktoré dostávajú vyslaní sudcovia. Vyššia sudcovská rada má však pri povoľovaní vysielania sudcov stále striktnější prístup. Ďalšia otázka, ktorá s týmto súvisí, je spôsob, akým príslušné orgány⁶ môžu meniť personálnu štruktúru súdnictva. Zrušenie tabuľkového miesta je povolené len v prípade, že príslušné miesto je uprázdnené. Preto vláda nemôže znížiť počet sudcovských miest na súde, na ktorom sú všetky pridelené miesta obsadené napriek tomu, že vzhľadom na pracovné zaťaženie súdu je väčšina z nich nadbytočná.

Predbežné závery štúdie o činnosti malých súdov, ktorá je v súčasnosti predmetom analýzy na Vyššej sudcovskej rade a ministerstve spravodlivosti, potvrdzujú, že v prípade mnohých malých súdov je potrebné zefektívnenie personálnej štruktúry (niektoré súdy by dokonca mali byť zrušené). Preskupenie ľudských zdrojov tak, aby ich rozmiestnenie viac zodpovedalo skutočnému pracovnému zaťaženiu každého súdu, si preto vyžaduje dôkladnú rovnováhu medzi iniciatívami v administratívnej a právnej oblasti, ktorú sa doposiaľ nepodarilo dosiahnuť (proti novému návrhu právneho predpisu vypracovanému ministerstvom spravodlivosti, ktorého cieľom je ustanoviť výnimočný postup transferov v prípade reorganizácie súdov a úradov prokuratúry, sa postavila Vyššia sudcovská rada).

V decembri 2006 Vyššia sudcovská rada schválila štúdiu pracovného zaťaženia súdov zostavenú na základe štatistických údajov z roku 2005 a 2006. Z tejto správy vyplýva, že v roku 2006 došlo k výraznému nárastu činnosti súdov na úrovni súdov prvej inštancie a vyšších súdov, ako aj pracovného zaťaženia jednotlivých sudcov, najmä na úrovni vyšších súdov. Podľa tej istej správy pracovné zaťaženie odvolacích súdov ďalej klesalo. Rumunsko zamýšľa zohľadniť tieto hlavné zistenia pri vypracovaní štúdie o optimálnom počte prípadov na jedného sudcu.

6

Články 120 a 121 zákona č. 304/2004 o organizácii súdnictva.

Ďalším prostriedkom nápravy, ktorý zvažuje Vyššia sudcovská rada v rámci dlhodobej stratégie ľudských zdrojov ako dočasné riešenie do času, kým sa nezaplnia voľné miesta, je zníženie požadovanej úrovne pri prijímaní sudcov. Po legislatívnych reformách v rokoch 2004 a 2005 je funkcia sudcu v Rumunsku spätá s definitívou a množstvom pravidiel týkajúcich sa profesijného postupu. V prípade, že sa zistí, že novoprijatí zamestnanci s potenciálne nižšou úrovňou kvalifikácie nie sú schopní dosiahnuť úroveň požadovanú systémom, môže byť problematické odvolať ich zo sudcovskej funkcie.

- Vypracovať a zrealizovať plán reštrukturalizácie prokuratúry, ktorý rieši súčasné nedostatky v oblasti riadenia a problematiku ľudských zdrojov

Plán reštrukturalizácie prokuratúry bol vypracovaný a v súčasnosti je v procese realizácie. Tento proces však brzdí neexistencia efektívneho modelu personálnej politiky v systéme súdnictva.

Plán reorganizácie prokuratúry bol vypracovaný na základe analýzy správ o činnosti prokuratúry z rokov 2005 a 2006.

Nový generálny prokurátor Rumunskej republiky bol na základe návrhu ministra spravodlivosti a po schválení Vyššou sudcovskou radou vymenovaný do svojej funkcie prezidentom republiky 2. októbra 2006.

Základné nedostatky sa týkajú oblasti riadenia a nerovnomerného a neefektívneho rozloženia prokurátorov v rámci úradov prokuratúry vzhľadom na pracovné zaťaženie jednotlivých prokurátorov.

Plán je preto rozvrhnutý na týchto 5 krokov: 1. reštrukturalizácia úradu prokurátora pri Najvyššom kasačnom a odvolacom súde; 2. vypracovanie a schválenie nového vnútorného poriadku prokuratúry; 3. prerozdelenie prokurátorských miest; 4. obsadenie uprázdnených vedúcich funkcií; 5. obsadenie ostatných uprázdnených miest;

Prvé dva kroky boli už vykonané.

Tretí krok je vo fáze realizácie s termínom do konca roku 2007: keďže väčšinu prípadov riešia úrady prokurátora pri súdoch prvého stupňa, je potrebné zreorganizovať personálnu štruktúru tak, že niektoré miesta sa z prokuratúr vyššieho stupňa prenesú na prokuratúry nižšieho stupňa. Vzhľadom na to, že v súčasnosti nemožno prerozdeliť nadbytočné miesta, pokiaľ sú obsadené, reorganizácia si vyžiada určitý čas.

Štvrtý krok sa realizuje ako „trvalé opatrenie“. Na jeseň 2006 sa konali otvorené výberové konania na vedúce funkcie a na úradoch prokuratúry bolo tak obsadených 17 vedúcich funkcií. V období od januára do marca 2007 bolo obsadených ďalších 5 vedúcich funkcií na úrade prokurátora pri Najvyššom kasačnom a odvolacom súde. Ďalšie výberové konania na vedúce funkcie sú naplánované na jar a jeseň 2007.

Piaty krok sa takisto realizuje ako „trvalé opatrenie“. Uprázdnené miesta nemožno obsadiť obvyklým spôsobom obsadzovania prokurátorských miest, keďže štúdium na Justičnej akadémii môže ukončiť len 180 absolventov ročne a len 40 % z nich sa stane prokurátormi.

- Monitorovať dosah novoprijatých zmien občianskeho súdneho poriadku a trestného poriadku na systém súdnictva vzhľadom na možnosť zapracovať do pripravovaných nových súdnych poriadkov prípadné potrebné opravné opatrenia

Zákon č. 459/2006, ktorým sa mení a dopĺňa občiansky súdny poriadok, bol prijatý v decembri 2006 a účinnosť nadobudol v januári 2007. Medzi hlavné zmeny patria: a) prechod príslušnosti rozhodovať o neopodstatnených námietkach zaujatosti sudcov na súdy, na ktorých boli námietky vznesené, b) zjednodušenie donucovacieho postupu výkonu rozhodnutia.

Ministerstvo spravodlivosti dosah týchto zmien monitorovalo tak, že si od príslušných súdov vyžiadalo hodnotenie a zhromaždilo návrhy, ktoré podali jednotliví sudcovia z vlastnej iniciatívy. Vzhľadom na to, že od nadobudnutia účinnosti tohto zákona uplynul len krátky čas, súdy vo väčšine prípadov opisovali len potenciálny dosah zákona.

Zákon č. 356/2006, ktorým sa mení a dopĺňa trestný poriadok, bol prijatý v júli 2006 a účinnosť nadobudol 9. septembra 2006. Ďalšie zmeny boli vykonané mimoriadnym nariadením vlády č. 60/2006. Hlavné zmeny sa týkajú: a) posilnenia opatrení, ktoré sú alternatívou vyšetrovacej väzby, b) obmedzenia dôvodov na podávanie sťažností proti sudcom, c) zrušenia povinnosti trestne stíhať menej závažné trestné činy, ktoré sa stíhajú na návrh poškodeného (podľa súčasného právneho stavu musí prokurátor viesť trestné stíhanie v každom prípade, hoci často sa stáva, že poškodení vezmú svoj návrh späť), d) obmedzenia možnosti súdu vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie.

Ministerstvo spravodlivosti dosah týchto zmien monitorovalo tak, že zhromaždilo stanoviská príslušných sudcov, ktorí vypracovali zoznam návrhov v súvislosti s novým trestným poriadkom, a do tohto procesu prispela aj Vyššia sudcovská rada. Uvedené príspevky však neboli doposiaľ zohľadnené. Obavy panujú najmä pokiaľ ide o možnosť prokurátora zadržať korešpondenciu a odpočúvať a zaznamenávať telekomunikačnú prevádzku 48 hodín bez príkazu sudcu alebo o narušenie vzťahu medzi advokátom a klientom formou odpočúvania telefonických hovorov.

Reformu trestnoprávných predpisov ohrozilo rozhodnutie právneho výboru senátu z marca 2007 predložiť na plenárne hlasovanie trestný zákon prijatý v roku 2004, ktorého platnosť bola pozastavená v roku 2005 z dôvodu jeho nezlučiteľnosti s procesnoprávnymi normami, ako aj z dôvodu iných podstatných rozporov, na ktoré upozornili odborníci z praxe. Ak by trestný zákon z roku 2004 nadobudol účinnosť, spôsobil by trestným súdom a úradom prokurátora značné problémy a závažným spôsobom by ohrozil operatívnosť celého systému trestného súdnictva. Plénum senátu koncom marca rozhodlo o vrátení trestného zákona z roku 2004 právnomu výboru na ďalšie posúdenie. To vytvorí priestor

pre diskusiu o novom návrhu trestného zákona, ako aj trestného poriadku. Rumunsko predpokladá, že verejná diskusia v tejto záležitosti sa uskutoční do jesene 2007.

- Vykazovať a monitorovať pokrok dosiahnutý v oblasti prijímania nových súdnych poriadkov vrátane náležitých konzultácií a jeho dosah na systém súdnictva

V prípade oboch nových súdnych poriadkov sa vývoj situácie výrazne odlišuje. Kým proces prípravy občianskeho súdneho poriadku významne pokročil, v prípade trestného poriadku je ešte len na začiatku, hoci sa už dosiahol určitý pokrok. Zloženie komisie pre prípravu nového trestného poriadku bolo sfinalizované a schválené nariadením ministra spravodlivosti č. 1251/C zo 17. mája 2007.

Nový občiansky súdny poriadok

Komisia pre prípravu nového občianskeho súdneho poriadku bola zriadená v roku 2006⁷. Navrhla znenie asi 250 článkov (z celkového počtu 700 – 800 článkov), ktoré sa týkajú konania na súde prvého stupňa. Dospelo sa aj k rozhodnutiu o štruktúre celého súdneho poriadku.

Rumunsko predpokladá, že práce budú ukončené do konca decembra 2007. Po schválení vo vláde, ktoré by malo nasledovať po verejnej diskusii, sa text predloží parlamentu. Podľa predpokladu by k prijatiu súdneho poriadku malo dôjsť do leta 2008, pričom bude stanovené obdobie *vacatio legis* v trvaní najmenej 6 mesiacov.

Pokiaľ ide o jurisdikciu nových súdov, predpokladá sa, že: 1. prvostupňové sudy budú mať obmedzenú jurisdikciu; 2. vyššie sudy budú mať zmiešanú jurisdikciu; v určitých veciach budú rozhodovať ako sudy prvého stupňa a v prípade opravných prostriedkov podaných proti rozhodnutiam súdov nižšieho stupňa budú konať ako odvolacie sudy; 3. odvolacie sudy budú rozhodovať o opravných prostriedkoch podaných proti rozsudkom vyšších súdov a v správnom konaní budú rozhodovať ako sudy prvého stupňa; 4. Najvyšší kasačný a odvolací súd bude rozhodovať výlučne o opravných prostriedkoch (rekurz) podaných proti rozhodnutiam vydaným v druhom stupni. Tak sa Najvyšší kasačný a odvolací súd stane skutočným kasačným súdom, ktorý sa bude zaoberať výlučne právnymi otázkami. Aby sa predišlo nadmernému zaťaženiu Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, prípustnosť prípadov sa bude posudzovať podľa prísnych kritérií. Rumunsko očakáva, že Najvyšší súd, ktorý ako jediný súd s pôsobnosťou pre celú krajinu je príslušný rozhodovať s konečnou platnosťou o právnych otázkach, bude mať vedúce postavenie pri tvorbe judikatúry a významným spôsobom bude prispievať k zjednocovaniu súdnej praxe.

⁷

Skladá sa z 21 členov, pričom 11 z nich sú zamestnanci odboru prípravy normatívnych textov, štúdií a dokumentácie ministerstva spravodlivosti; jedným z členov je tajomník ministra spravodlivosti a 9 členov sú profesori, právnici a sudcovia z praxe. Mnoho príspevkov poskytli sudcovia z celej krajiny. Komisia sa rozdelila do podskupín, ktoré sa zaoberajú špecifickými oblasťami nového súdneho poriadku. Podskupiny sa stretávajú najmenej raz za týždeň.

Komisia pre prípravu nového občianskeho súdneho poriadku sa zaoberá riešením problému využívania námietok protiústavnosti s cieľom vytvárať priedahy v konaní⁸. Zvolené riešenie spočíva v tom, že ak strany vznesú námietku protiústavnosti zákona, ktorý je pre daný prípad relevantný, táto prejudiciálna otázka sa predloží Ústavnému súdu, konanie sa však nepreruší. Ak sa zákon vyhlási za protiústavný, dotknutá strana podá opravný prostriedok alebo návrh na preskúmanie rozhodnutia.

Nový trestný poriadok

Komisia pre prípravu nového trestného poriadku začala vykonávať svoju činnosť v januári 2007.

V súčasnosti členovia Komisie⁹ pracujú na štruktúre nového trestného poriadku. Prvé návrhy štruktúry boli už vypracované, avšak konečná verzia ešte nie je k dispozícii.

Trestné konanie podľa nového trestného poriadku bude v prevažnej väčšine prípadov kontradiktórne. V prípade závažných a stredne závažných trestných činov bude trestné stíhanie povinné, pokiaľ však ide o menej závažné trestné činy, prokurátor bude mať diskrečnú právomoc rozhodnúť o tom, že vo veci sa nebude viesť trestné stíhanie.

Doposiaľ táto komisia nenadviazala kontakt s komisiou pre prípravu občianskeho súdneho poriadku v záujme včasného riešenia možných protichodných postojov k zásadám spoločným pre oba súdne poriadky ako napr. námietky protiústavnosti.

- Posilniť kapacitu Vyššej sudcovskej rady na výkon jej základných úloh, ako aj jej zodpovednosť, najmä riešením možných konfliktov záujmov a neetického konania zo strany jednotlivých členov rady. Prijímať súdnych vyšetrovateľov podľa novoprijatých objektívnych kritérií a s cieľom zabezpečiť vyvážené regionálne zastúpenie

Administratívna kapacita Vyššej sudcovskej rady vykonávať svoje právomoci podľa zákona je v súčasnosti v plnej miere rozvinutá. Rada zaviedla do všetkých oblastí svojej pôsobnosti koherentné pracovné metódy a na účely monitorovania a vykonávania opatrení v každej jednotlivéj oblasti využíva systém pracovných skupín koordinovaných jedným stálym členom rady. Nové vedenie Vyššej sudcovskej rady zvolené v januári 2007 sa zaviazalo udržiavať funkčné vzťahy

⁸ Ak sa vznesie námietka protiústavnosti, súd môže overiť len to, či zákon, ktorého protiústavnosť sa namieta, je pre daný prípad relevantný. Pokiaľ ide o tento prípad, súd musí predložiť spis Ústavnému súdu a hlavné pojednávanie sa automaticky preruší. Takto i úplne nepodložené námietky môžu spôsobiť značné priedahy v prípade, že Ústavný súd je nadmerne zaťažený.

⁹ Pôvodne 5-členná komisia v súčasnosti pozostáva zo 17 členov. Na základe nariadenia ministerstva spravodlivosti z mája 2007 týchto 17 členov tvorí: tajomník ministra spravodlivosti, traja profesori práva, štyria sudcovia (jeden z Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, dvaja z odvolacích súdov a jeden z vyššieho súdu), dvaja prokurátori (jeden z úradu pre boj proti korupcii a jeden z úradu prokurátora pri odvolacom súde), jeden advokát, jeden odborník z legislatívnej rady, jeden odborný asistent a štyria právni poradcovia z legislatívneho odboru ministerstva spravodlivosti. Podľa oznámenia Rumunská komisia, ktorá sa pôvodne stretávala dva razy do mesiaca, od 23. mája pracuje bez prerušenia a zasadá denne.

s ministerstvom spravodlivosti a ostatnými štátnymi orgánmi a vo väčšej miere zapojiť radu do legislatívnych diskusií, ktoré sa týkajú systému súdnictva.

Problematickými zostávajú zodpovednosť a etické štandardy rady a jej jednotlivých členov. To isté možno konštatovať aj o možnom konflikte záujmov členov Vyššej sudcovskej rady. Súčasní členovia rady majú podľa zákona na výber medzi stálym členstvom a výkonom funkcie člena rady v súbehu s výkonom vedúcej funkcie na súde alebo prokuratúre¹⁰. Navyše v takých záležitostiach ako etické štandardy jednotlivých členov alebo možný konflikt záujmov rada sústavne zaujíma formalistický postoj, podľa ktorého je neprípustná prezumpcia nedostatkov v bezúhonnosti členov rady a údajné neetické konanie by sa riešilo individuálne v každom jednotlivom prípade.

Pokiaľ ide o prijímanie súdnych vyšetrovateľov, rada použila vo všetkých nedávnych kolách výberových konaní presne vymedzený a objektívny postup. Vyššia sudcovská rada pri prijímaní nových inšpektorov dbala o vyvážené geografické zastúpenie a prelomila monopol, ktorý donedávna držali sudcovia a prokurátori z bukureštských súdov a prokuratúr.

3.2.2. 2. *referenčné kritérium: Zriaďiť plánovaný bezpečnostný úrad, ktorý bude zodpovedať za preverovanie majetku, nezlučiteľnosti činností a možných konfliktov záujmov, ako aj za vydávanie záväzných rozhodnutí, na základe ktorých možno ukladať odrádzajúce sankcie*

Podľa zákona o Národnom bezpečnostnom úrade zmenenom mimoriadnym nariadením vlády má tento úrad právo preverovať majetok, nezlučiteľnosť činností a možné konflikty záujmov v prípade veľkého počtu vyšších verejných a volených činiteľov. Zároveň sa v ňom ustanovuje vydávanie záväzných rozhodnutí, na základe ktorých možno ukladať odrádzajúce sankcie. Predpokladá sa, že úrad začne svoju činnosť do októbra 2007.

Zmeny vykonané prostredníctvom mimoriadneho nariadenia vlády dokázali len sčasti odbúrať právnu neistotu, ktorá panuje v súvislosti s nezávislosťou úradu a účinnosťou jeho právomoci viesť vyšetrovanie a ukladať odrádzajúce sankcie. Toto nariadenie zostáva v platnosti len do času, kým dôjde k jeho potvrdeniu alebo zmene zo strany parlamentu.

Pri plnení tohto referenčného kritéria dosiahlo Rumunsko podstatný pokrok. Pokiaľ však úrad nebude zriadený a nevykáže výsledky, je predčasné hodnotiť, s akou účinnosťou dokáže naplňovať stanovené ciele.

Podrobné posúdenie

- Prijať právne predpisy, ktorými sa zriadi účinný a nezávislý bezpečnostný úrad, ktorý bude zodpovedať za preverovanie majetku, nezlučiteľnosti činností a možných konfliktov záujmov, ako aj za vydávanie záväzných rozhodnutí, na základe ktorých možno ukladať odrádzajúce sankcie

¹⁰

Sedem členov Vyššej sudcovskej rady sa rozhodlo pre stále členstvo; predseda rady je stálym členom *de jure* počas svojho jednoročného predsedníckeho mandátu.

Ministerstvo spravodlivosti vypracovalo návrh zákona o zriadení Národného bezpečnostného úradu (NBÚ), ktorý je príslušný preverovať majetok, nezlučiteľnosť činností a možné konflikty záujmov.

Návrh zákona schválila vláda v júli 2006 a rumunský senát ho s konečnou platnosťou prijal v máji 2007¹¹.

Podľa tohto zákona vymenúva predsedu a podpredsedov úradu senát na návrh Národnej bezpečnostnej rady na obdobie štyroch rokov na základe výberového konania, resp. skúšky¹². Na návrh Národnej bezpečnostnej rady senát predsedu a podpredsedov senátu tiež odvoláva.

Národný bezpečnostný úrad preveruje majetok, konflikt záujmov a nezlučiteľnosť činností¹³.

Týmto zákonom sa ustanovuje povinnosť každoročne vykonávať nezávislý externý audit financovaný z rozpočtu úradu. Všetci verejní činitelia na celoštátnej a ústrednej úrovni sú povinní predkladať majetkové priznanie a vyhlásenie o konflikte záujmov¹⁴.

Vyšetrovateľ úradu vykonáva kontrolu majetku a preverovanie konfliktov záujmov alebo nezlučiteľnosti činností z úradnej povinnosti alebo na žiadosť dotknutej strany v súlade s požiadavkami stanovenými zákonom. Začiatok prešetrovania sa oznámi osobe, ktorej sa týka, a dotknutá osoba má právo na právnu pomoc alebo zastúpenie advokátom.

V záujme ochrany verejných činiteľov pred zneužívaním tohto inštitútu sa podľa tohto zákona trestá nepravdivá výpoveď alebo nepravdivé oznámenie trestom odňatia slobody.

¹¹ Zákon č. 144 z 25. mája 2007 o zriadení, organizácii a fungovaní národného bezpečnostného úradu v znení uverejnenom v zbierke zákonov Rumunskej republiky, časť I, č. 359 z 25. mája 2007.

¹² Národná bezpečnostná rada je orgán bez právnej subjektivity, ktorý nepôsobí na trvalom základe a skladá sa zo zástupcov vlády, senátorov a členov poslaneckej snemovne, zástupcov združení pracovníkov justície a volených predsedov miestnych orgánov verejnej správy, verejných činiteľov a zástupcov občianskej spoločnosti. Rada každoročne predkladá senátu správu o činnosti úradu.

¹³ V rámci vyšetrovania môžu vyšetrovatelia úradu nariadiť výsluch svedkov, vypracovanie znaleckých posudkov a vyžiadať si od všetkých dotknutých verejných inštitúcií a orgánov, ako aj iných verejných a súkromných subjektov práva všetky dokumenty a informácie potrebné na zistenie skutkového stavu.

¹⁴ Nesplnenie si povinnosti zverejniť alebo predložiť majetkové priznanie alebo vyhlásenie o konflikte záujmov, rovnako ako aj oneskorené predloženie majetkového priznania alebo vyhlásenia o konflikte záujmov, má za následok uloženie zákonnej pokuty. Predloženie nepravdivého majetkového priznania alebo vyhlásenia o konflikte záujmov je trestným činom, za ktorý zákon ukladá trest odňatia slobody.

Vyšetrovatel' úradu upovedomí súd, ak vzhľadom na dostupné dôkazy existuje značný rozdiel medzi priznaným a skutočným majetkom, ktorý nemožno uspokojivo odôvodniť¹⁵. Ak nastane takýto prípad, súd môže nariadiť zhabanie časti majetku alebo určitých aktív. Ak súd konečným rozhodnutím, ktoré nemožno napadnúť opravným prostriedkom, vyhlási, že majetok bol nadobudnutý nezákonným spôsobom, a nariadi zhabanie majetku alebo jeho časti, uplatní sa zákonom stanovený postih vo forme odvolania z funkcie a zákazu výkonu vysokej funkcie alebo funkcie vo verejnej správe na obdobie troch rokov od odvolania z funkcie s výnimkou volených funkcií. Konečné rozhodnutie o konflikte záujmov, ktoré nemožno napadnúť opravným prostriedkom, sa predkladá disciplinárnej komisii alebo príslušným orgánom, ktoré rozhodujú o disciplinárnom postihu dotknutej osoby alebo o jej odvolaní z funkcie.

V súvislosti s konečnou podobou Národného bezpečnostného úradu bolo už vyjadrených niekoľko obáv, ktoré možno zhrnúť do týchto bodov:

- - Pôvodne bolo cieľom návrhu zákona zriadiť úrad, ktorý by mal oprávnenie preverovať a prijímať opatrenia v oblasti, ktorá nespadá do pôsobnosti žiadnej rumunskej inštitúcie, t.j. pokiaľ ide o majetok, ktorého pôvod nemožno preukázať na základe príjmov preverovanej osoby. V znení prijatého zákona je však zakotvený pojem „nezákonne nadobudnutého“ majetku namiesto majetku, ktorého „pôvod nemožno preukázať“. „Nezákonne nadobudnutý“ majetok možno zhabať ak sa preukáže, že pochádza z protiprávnej, resp. nezákonnej činnosti. Táto oblasť však už patrí do pôsobnosti prokuratúry, resp. polície (v prípade, že ide o trestné činy) a daňových úradov a polície (v prípade, že ide o priestupky a občianskoprávne veci). Na druhej strane môže existovať mnoho prípadov, kde aktíva neodôvodnene presahujú príjmy, avšak nemožno preukázať „nezákonnosť“ konania.
- - Percento, ktoré definuje „značný rozdiel“ medzi priznaným a skutočným majetkom, v prípade ktorého musí vyšetrovatel' úradu oznámiť vec súdu (najmenej 10 %, avšak nie menej ako ekvivalent 20 000 EUR v lei¹⁶) sa zdá byť obzvlášť vysoké v porovnaní s pôvodne navrhovanými 2 %.

V niektorých aspektoch uvedených dvoch bodov, prinieslo mimoriadne nariadenie vlády č. 49/01/06/2007, ktoré nadobudlo účinnosť v júni 2007, niekoľko pozitívnych zmien. Predovšetkým nahrádza pojem „nezákonne nadobudnutého majetku“ pojmom „majetku, ktorého pôvod nemožno preukázať“. Ďalej umožňuje začať vyšetrovanie už pri zistení rozdielu medzi majetkom a príjmami vo výške 10 000 EUR.

¹⁵ Značný rozdiel je v zákone definovaný ako rozdiel medzi skutočným majetkom a nadobudnutými príjmami, ktorý je vyšší ako 10 %, avšak nie menej ako ekvivalent 20 000 EUR v lei. Mimoriadnym nariadením vlády, ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 144/2007 o zriadení, organizácii a fungovaní Národného bezpečnostného úradu (nariadenie č. 49/01/06/2007) sa výška čiastky v lei, ktorej dosiahnutie je dôvodom na vykonanie kontroly majetku, zmenila na ekvivalent 10 000 EUR. Rumunsko očakáva, že parlament toto mimoriadne nariadenie vlády schváli.

¹⁶ Podľa mimoriadneho nariadenia vlády je hranicou ekvivalent 10 000 EUR v lei.

Toto mimoriadne nariadenie vlády však musí ešte schváliť parlament s cieľom potvrdiť jeho trvalú platnosť¹⁷.

Funkčnosť úradu ešte len bude predmetom hodnotenia.

- Národný bezpečnostný úrad musí disponovať takými personálnymi a finančnými zdrojmi, ktoré sú dostatočné na zaistenie výkonu jeho mandátu

Túto časť referenčného kritéria nemožno vyhodnotiť skôr, ako novozriadený úrad začne skutočne fungovať.

3.2.3. *3. referenčné kritérium: Na základe dosiahnutého pokroku naďalej pokračovať v profesionálne vedených a nezaújatých vyšetrovaniach prípadov podozrenia z korupcie na najvyššej úrovni*

Pri trestnom stíhaní korupcie na najvyššej úrovni sa neustále dosahuje pokrok. V celej krajine boli zriadené špecializované útvary prokuratúry pre boj proti korupcii (Národné riaditeľstvo boja proti korupcii), ktoré pri vyšetrovaní a podávaní obžalôb vo veciach korupcie na najvyššej úrovni dosahujú dobré výsledky, nevynímajúc spoločensky významné prípady, v ktorých došlo k obžalovaniu známych a vplyvných osobností verejného života. Zodpovedný prístup pri trestnom stíhaní sa však neodzrkadľuje v súdnych rozhodnutiach. Z údajov o odsudzujúcich rozsudkoch vyplýva, že tresty zväčša nemajú odrádzajúci účinok a vo veľmi vysokom počte prípadov korupcie na najvyššej úrovni dochádza k podmienenému odkladu výkonu uložených trestov. Je potrebné objasniť dôvody podmienených odkladov výkonu trestu v takých prípadoch, ako aj povedomie a postoje sudcov v otázke odrádzajúcich trestov v prípadoch korupcie na najvyššej úrovni. Takýto prístup totiž oslabuje pokrok dosahovaný v súčasnosti v oblasti vyšetrovania a v očiach verejnosti to vrhá nepriaznivé svetlo na politický záväzok viesť boj proti korupcii. Navyše by na boj proti korupcii mohlo mať nepriaznivý vplyv niekoľko nedávnych udalostí ako napr. ustanovenie zániku trestnosti bankového podvodu, zámer parlamentu skrátiť maximálnu lehotu trvania trestného konania a návrh na odvolanie vysokopostaveného člena Národného riaditeľstva pre boj proti korupcii.

V súhrne možno konštatovať, že pokrok v oblasti riešenia problému korupcie na najvyššej úrovni vo fáze súdneho konania stále nie je dostatočný.

Podrobné posúdenie

- Naďalej vykazovať odbornosť a nestrannosť pri vyšetrovaní prípadov korupcie na najvyššej úrovni. Zabezpečiť právnu a inštitucionálnu stabilitu protikorupčného rámca, najmä zachovaním súčasného postupu menovania a odvolávania generálneho prokurátora Rumunskej republiky, vedúceho prokurátora Národného riaditeľstva boja proti korupcii a iných prokurátorov vo vedúcich funkciách na generálnej prokuratúre

¹⁷ Mimoriadne nariadenie vlády bolo 13. júna schválené právnym výborom a čaká sa na jeho konečné schválenie zo strany parlamentu.

V marci 2006 rumunský parlament ratifikoval zákon č. 54/06, ktorým sa obnovila právomoc Národného útvaru boja proti korupcii vyšetrovať všetky prípady korupcie na najvyššej úrovni. Tento úrad, ktorý bol zriadený ako právnická osoba v rámci úradu prokurátora pri Najvyššom kasačnom a odvolacom súde, bol premenovaný na Národné riaditeľstvo boja proti korupcii. Riadi ho generálny prokurátor z úradu prokurátora pri Najvyššom kasačnom a odvolacom súde prostredníctvom vedúceho prokurátora. Riaditeľstvo má vlastný rozpočet a personál.

Riaditeľstvo pokračuje vo svojom odhodlaní trestne stíhať prípady korupcie na najvyššej úrovni a naďalej na tento účel používa zodpovedajúce kapacity. Počet a charakter nových prípadov, v ktorých riaditeľstvo začalo vyšetrovanie v tomto období prispel k dobrým výsledkom vykázaným v nestrannom vyšetrovaní korupcie na najvyššej úrovni.

Neustálym dôkazom vysokej profesionality multidisciplinárnych vyšetrovacích tímov riaditeľstva sú lehoty, v ktorých riaditeľstvo vedie a ukončuje vyšetrovania: od septembra 2006 bolo podaných 84 nových obžalôb, ktoré sa týkali 195 obžalovaných. Počas toho istého obdobia súdy vydali v prípadoch korupcie 80 odsudzujúcich rozsudkov, z ktorých 33 už nadobudlo právoplatnosť, kým 47 ešte nie je právoplatných. V troch prípadoch bol vydaný oslobodzujúci rozsudok.

Úsilie a výsledky dosahované riaditeľstvom v rámci trestného stíhania korupcie na najvyššej úrovni však nemajú adekvátnu odozvu v porovnateľných výsledkoch konaní na súde. Prax súdov vykazuje niekoľko prvkov, ktoré poukazujú buď na nedostatočné povedomie o fenoméne korupcie alebo nedostatok vzdelania, resp. znalostí.

V prvom rade tresty, ktoré súdy ukladajú v prípadoch korupcie, nemajú odrádzajúci účinok a neplnia preventívnu funkciu. Vzhľadom na to, že priemerná dĺžka trestu odňatia slobody za trestné činy korupcie je 1 až 2 roky a že v prevažnej väčšine prípadov dochádza k podmienenému odkladu výkonu trestu, súdy nevytvárajú dojem, že by pochopili, akú kľúčovú úlohu zohrávajú v úsilí o obmedzenie korupcie.

Po druhé vo všetkých korupčných prípadoch zásadného významu, ktoré Národné riaditeľstvo boja proti korupcii vyšetrovalo a predložilo súdom v posledných šiestich mesiacoch, súdy prerušili konanie a vec predložili ústavnému súdu na rozhodnutie vo veci rôznych námietok protiústavnosti, ktoré vzniesla obhajoba. Napriek tomu, že z procesnoprávneho hľadiska to bol správny postup, stojí za to preskúmať, nakoľko súdy uprednostňujú postúpiť veci súdom vyššieho stupňa namiesto ich riešenia na nižšom stupni. V danom kontexte sú z dôvodu konania o overení ústavnosti, ktorého trvanie môže presiahnuť jeden rok, v súčasnosti prerušené dva súdne konania týkajúce sa dvoch bývalých vysokopostavených politikov, ktoré sa svojho času považovali za jednoznačný signál odhodlania Rumunska vyšetrovať korupciu na najvyššej úrovni.

V súvislosti s postupmi menovania a odvolávania je potrebné uviesť, že predčasný odchod alebo výmena úradníkov vo funkciách, ktorí majú kľúčový význam pre reformný proces, môžu poškodiť jeho kontinuitu. Pokiaľ ide o postup menovania a odvolávania generálneho prokurátora a vedúceho prokurátora Národného riaditeľstva boja proti korupcii, plénum senátu v marci 2007 odmietlo rozhodnutie právneho výboru senátu oživiť starší návrh, ktorý čakal v senáte na rozhodnutie od roku 2006. Ešte stále však nie je zrejmé, či sa od úmyslu zmeniť postup menovania už definitívne upustilo. Množstvo personálnych zmien v posledných mesiacoch tomu veľmi nenasvedčuje. Príkladmi v tomto smere sú odchod osôb z Generálneho riaditeľstva boja proti korupcii na ministerstve vnútra a návrh na odvolanie vedúcich predstaviteľov Národného riaditeľstva boja proti korupcii a Justičnej akadémie¹⁸. Navyše odstúpilo niekoľko vysokopostavených úradníkov z ministerstva spravodlivosti.

Ďalším dôvodom na obavy v kontexte boja proti korupcii sú možné zmeny trestného poriadku, ktoré sa v súčasnosti prejednávajú v parlamente. Zvažované zmeny by mohli mať nepriaznivé následky v boji proti korupcii. Predovšetkým to platí o týchto zmenách: 1. bez ohľadu na vyjadrené pochybnosti sa navrhuje zrušenie možnosti prokurátora povoliť náležité odôvodnené dočasné odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v naliehavých prípadoch, a to aj napriek tomu, že v *každom prípade* je potrebné do 48 hodín získať súhlas sudcu; 2. skrátenie trvania vyšetrovania na lehotu najviac šesť mesiacov; 3. obmedzenie odpočúvania telekomunikačnej prevádzky na obdobie najviac 120 dní. Tieto zmeny by významným spôsobom obmedzili možnosti vyšetrovateľov pri zhromažďovaní dôkazov, najmä v prípadoch, ktoré sa týkajú dobre organizovaných zločineckých skupín alebo vplyvných vládnych predstaviteľov, ktorí sú úzko zapojení do korupcie.

Navyše nový zákon prijatý v marci 2007¹⁹, ktorým sa ustanovil zánik trestnosti určitých aspektov trestného činu bankového podvodu, ktoré predtým patrili do pôsobnosti Národného riaditeľstva boja proti korupcii²⁰, ohrozuje právnu stabilitu protikorupčného rámca. V prípade, že sa zákon bude uplatňovať s retroaktívnym účinkom (čo je pravdepodobné), zánik trestnosti sa bude týkať aj bankových úradníkov, ktorí prijali úplatky za schválenie pochybných a nezákonných úverov. To by viedlo k zastaveniu konania v mnohých neuzavretých prípadoch zo strany Národného riaditeľstva boja proti korupcii²¹.

¹⁸ Podľa vyjadrenia Vyššej sudcovskej rady však žiadny z návrhov na odvolanie nebol dostatočne odôvodnený. Preto sa v prípade oboch návrhov rozhodnutie odkladá do času, kým nebude k dispozícii viac dôkazov.

¹⁹ Zákon č. 69/2007 z 26. marca 2007, ktorým sa mení zákon č. 78/2000 (zákon o predchádzaní korupcii a jej vyšetrovaní).

²⁰ Týmto zákonom sa ustanovuje zánik trestnosti poskytovania úverov v rozpore s bankovými pravidlami a používania úverov na iné účely ako účely uvedené v žiadosti o poskytnutie úveru (okrem úverov zahŕňajúcich verejné prostriedky). Tieto trestné činy pôvodne spadali do pôsobnosti Národného riaditeľstva boja proti korupcii z dôvodu ich prepojenia s korupciou a nepriaznivého vplyvu bankových podvodov na rumunské banky.

²¹ V súčasnosti by tým mohlo byť dotknutých 52 vecí a asi rovnaký počet vecí vyšetrovaných Národným riaditeľstvom boja proti korupcii. V prípade týchto vecí by došlo k zastaveniu trestného vyšetrovania.

3.2.4. 4. referenčné kritérium: *Prijat' ďalšie opatrenia na predchádzanie korupcii a boj proti nej, najmä v miestnej samospráve*

Rumunsko pokročilo s „vlajkovými“ projektmi na zlepšenie informovanosti verejnosti o korupcii ako napr. „zelená“ protikorupčná telefonická linka a Národné stredisko pre bezúhonnosť, ktoré je nezávislým verejným poradným subjektom vo veciach korupcie riadeným v spolupráci s občianskou spoločnosťou. Okrem toho Rumunsko zorganizovalo niekoľko osvetových kampaní na tému korupcie určených širokej verejnosti, pracovníkom justície a verejným činiteľom z rôznych oblastí. Generálne riaditeľstvo boja proti korupcii na ministerstve štátnej správy a vnútra vykonalo niekoľko proaktívnych opatrení ako napr. preverky bezúhonnosti a inšpekcie. Zorganizovali sa školiace programy pre verejných činiteľov a v takých oblastiach ako zdravotníctvo a školstvo sa prijali preventívne opatrenia. Stále však chýba ucelená protikorupčná stratégia na miestnej úrovni, ktorá by vychádzala z posúdenia rizík a bola by zacielená na oblasti, ktoré sú najviac náchylné na korupciu, ako aj na miestnu samosprávu. O ďalšom šírení úspešných pilotných projektov neboli podané žiadne správy. Obavy pretrvávajú aj pokiaľ ide o ďalšiu politickú podporu dôležitých projektov spoločenského významu ako Národné stredisko pre bezúhonnosť.

V súhrne možno konštatovať, že pri plnení tohto referenčného kritéria sa dosiahol určitý pokrok.

Podrobné posúdenie

- Vyhodnotiť výsledky nedávno ukončených osvetových kampaní a v prípade potreby navrhnúť následné činnosti zamerané na oblasti, v ktorých existuje vysoké riziko výskytu korupcie

V roku 2006 bolo začatých niekoľko protikorupčných kampaní, ktoré pokračovali i v roku 2007. Osvetové a informačné kampane, ktoré viedlo Generálne riaditeľstvo boja proti korupcii, priniesli hmatateľné výsledky. Od septembra 2006 do marca 2007 zaznamenala zelená telefonická linka (TELVERDE) Generálneho riaditeľstva boja proti korupcii 6 237 telefonátov a hlasových správ. V priebehu toho istého obdobia Generálne riaditeľstvo boja proti korupcii postúpilo 142 trestných vyšetrení Národnému riaditeľstvu boja proti korupcii, ktoré zase podalo obžaloby v 17 veciach pochádzajúcich z uvedeného oddelenia. Ministerstvo spravodlivosti začalo ďalšiu osvetovú kampaň zacielenú na užívateľov systému súdnictva, ako aj na pracovníkov justície („neposkytujte úplatky a nenechajte sa podplácať“). Kampaň stále prebieha a zatiaľ nie sú k dispozícii žiadne údaje o jej dosahu na cieľové skupiny.

- Podávať správy o realizácii opatrení na obmedzovanie príležitostí pre korupciu a na zlepšenie transparentnosti postupov v miestnej samospráve, ako aj o postihoch verejných činiteľov, najmä činiteľov pôsobiacich v miestnej samospráve

Pokiaľ ide o realizáciu opatrení na obmedzovanie príležitostí pre korupciu a zlepšenie transparentnosti postupov v miestnej samospráve, Národný úrad pre verejnú službu čerpá zo základného twinningového projektu PHARE začatého v decembri 2006, ktorý tomuto úradu pomôže prepracovať politiku v oblasti

ľudských zdrojov a vnútorné postupy. Jedným zo základných cieľov tohto projektu je zlepšiť transparentnosť postupov a bezúhonnosť pri výkone verejnej služby v rámci verejných funkcií.

Generálne riaditeľstvo boja proti korupcii koncom januára 2007 podalo správu o opatreniach, ktoré používa na predchádzanie korupcii a boj proti nej v rámci ministerstva vnútra a jeho útvarov. Len v prípade samotnej pohraničnej polície, ktorá bola ťažiskovou cieľovou skupinou v rámci opatrení riaditeľstva v roku 2006, sa vykonalo viac ako 6 000 previerok bezúhonnosti, skrytých operácií a neohlásených inšpekcií. Podiel príslušníkov pohraničnej polície, ktorí oznámili pokusy o korupciu, bol v tomto roku najvyšší (o 60 % vyšší ako v roku 2005). Príslušníci pohraničnej polície oznámili Generálnemu riaditeľstvu boja proti korupcii 67 pokusov o korupciu, pričom najvyšší peňažný úplatok, ktorý príslušník odmietol, bol 5 000 EUR (v prípade pašovania cigariet na rumunsko-ukrajinskej hranici).

Generálne riaditeľstvo boja proti korupcii sa zároveň zapojilo do sústavnej preventívnej kampane v podobe činností v spolupráci s úradníkmi ministerstva vnútra, ako aj vo forme pokusov zapojiť prostredníctvom partnerstva s občianskou spoločnosťou rozmanité časti širokej verejnosti (ako napr. študentské organizácie) do úsilia verejných inštitúcií o zreformovanie ich správnych postupov a personálnej štruktúry.

Pokiaľ ide o podvody súvisiace s finančnými prostriedkami EÚ, Útvar boja proti podvodom oznámil, že v januári 2007 začal vyšetrowanie vo veci 13 nových prípadov. V období od 1. septembra 2006 do 15. marca 2007 tento útvar prešetroval celkovo 84 prípadov, pričom v posudzovanom období bolo začatých 63 prípadov. Na základe dohody o spolupráci medzi útvarom a Národným riaditeľstvom boja proti korupcii bolo 22 spisov postúpených tomuto riaditeľstvu; 17 spisov bolo postúpených všeobecným úradom prokuratúry.

Konkrétne výsledky preventívnych opatrení, ktoré prijali verejné orgány, možno vyhodnotiť len s ťažkosťami, pretože v rámci doposiaľ realizovaných osvetových a informačných kampaní chýbajú akékoľvek analytické nástroje. Ucelená protikorupčná kampaň financovaná z prostriedkov projektu PHARE z roku 2004, ktorá je vybavená všetkými koncepčnými prvkami, ktoré umožnia získať dobrý prehľad o situácii v ústrednej a miestnej verejnej správe, pokiaľ ide o predchádzanie korupcii a boj proti nej, je zatiaľ len v počiatočnej fáze a bude prebiehať v priebehu celého roka 2007.

Z pohľadu na všetky ústredné a miestne orgány sa zdá, že ústrednou štruktúrou v boji proti korupcii je Generálne riaditeľstvo boja proti korupcii na ministerstve štátnej správy a vnútra.

4. NÁSLEDNÉ ČINNOSTI V RÁMCI MECHANIZMU SPOLUPRÁCE A OVEROVANIA

Pokiaľ ide o reformu súdnictva a boj proti korupcii, Rumunsko by malo ďalej pracovať na plnení referenčných kritérií a predovšetkým by sa malo zamerať na tieto úlohy:

- Dokončiť proces prijímania nového občianskeho súdneho poriadku, pokračovať v procese prijímania nového trestného poriadku a sprísniť nový trestný zákon.
- Vyriešiť súčasné problémy v oblasti personálnej politiky a organizácie rumunského systému súdnictva a na základe výsledkov štúdií a pilotných projektov stanoviť výkonnostné ukazovatele v súdnictve.
- Preukázať efektívnosť Národného bezpečnostného úradu.
- Zabezpečiť právnu a inštitucionálnu stabilitu protikorupčného rámca vrátane kľúčových inštitúcií ako Národné riaditeľstvo boja proti korupcii a podporovať ukladanie odrádzajúcich sankcií v prípade korupcie na najvyššej úrovni. Mali by sa zaviesť prísnejšie odrádzajúce opatrenia ako napr. sprísnenie zákonných podmienok uplatňovania podmieneného odkladu výkonu trestu a prispôbiť tomu zodpovedajúci školiace aktivity v súdnictve.
- Zaviesť ucelenú celoštátnu protikorupčnú stratégiu zacielenú na oblasti najviac náchylné na korupciu a miestnu samosprávu a monitorovať jej implementáciu.
- Posilniť kapacitu súdov na všetkých úrovniach, vrátane zvýšenia profesionality, nezávislosti, prostriedkov a právomocí, v záujme dosiahnutia uvedených cieľov.

Na monitorovanie pokroku v Rumunsku sa bude aj naďalej používať mechanizmus spolupráce a overovania. V záujme uľahčenia spolupráce a overovania by bolo užitočné, ak by rumunské orgány do októbra 2007 vypracovali akčný plán s priebežnými cieľmi, v ktorom by opísali spôsob, akým Rumunsko zamýšľa splniť dané referenčné kritériá. Plán by mal byť založený na koherentnej stratégii boja proti korupcii na všetkých úrovniach a realistickom pláne posilňovania profesionality, nezávislosti, právomocí a prostriedkov súdnictva. Je dôležité, aby rumunské orgány podporovali otvorený dialóg s rumunskými občanmi prostredníctvom zlepšovania transparentnosti reforiem uskutočňovaných v rámci mechanizmu spolupráce a overovania vrátane boja proti korupcii. Zásadný význam má neustále politické odhodlanie zreformovať súdnictvo a viesť boj proti korupcii.

4.1. Podpora

Rumunsko nezostane vo svojom úsilí o reformu súdnictva a boj proti korupcii bez podpory. V kontexte podpory sa financovanie zo strany ES v rámci rôznych programov, ktoré má Rumunsko k dispozícii, sústreďí a zameria na podporu budovania inštitúcií a vzdelávacích programov v súvislosti s reformou súdnictva a bojom proti korupcii.

Európska komisia vyzýva ostatné členské štáty, aby vystupňovali svoju pomoc a cennú praktickú podporu Rumunsku formou spolupráce s rumunskými orgánmi v spoločných protikorupčných vyšetrovacích tímoch, zdieľania spravodajských informácií a metodík s príslušnými orgánmi vo finančnej oblasti, vysielania odborníkov a poradcov na kľúčové ministerstvá a orgány (ako napr. plánovaný Národný bezpečnostný úrad a Vyššia sudcovská rada) a zabezpečovania vysokokvalitných školení pre príslušníkov rumunskej polície, colných úradníkov a prokurátorov na národných policajných a colných akadémiách, justičných školách

alebo národných inštitútoch súdnictva a iných špičkových školiacich strediskách vo verejnej službe.

Vzhľadom na to, aký zásadný význam EÚ pripisuje zásade právneho štátu, je zjavné, že všetky zúčastnené strany, t. j. Komisia, Rumunsko a ostatné členské štáty, musia spolupracovať, ak má Rumunsko efektívne zrealizovať reformu svojho systému súdnictva a úspešne viesť boj proti trestnej činnosti a korupcii na všetkých úrovniach. Do októbra 2007 Komisia preskúma pomoc ponúknutú zo strany členských štátov s cieľom identifikovať nedostatky a zabezpečiť, aby sa Rumunsku poskytla pomoc v plnom rozsahu.

5. ZÁVERY

V prvých šiestich mesiacoch po pristúpení Rumunsko neustále pokračovalo v pokroku pri náprave slabých stránok, ktoré by mohli ohroziť účinné uplatňovanie práva, politik a programov EÚ. Na to, aby sa preukázalo, či významný pokrok v legislatívnej oblasti priniesol výsledky v kľúčových oblastiach, sa vyžaduje viac času. Oblasťam, v ktorých boli prijaté sprievodné opatrenia, sa bude musieť naďalej venovať pozornosť. Predovšetkým je nutné zvýšiť úsilie v realizácii reformy súdnictva a v boji proti korupcii. Vzhľadom na analýzu obsiahnutú v tejto správe sa Komisia nedomnieva, že by v tejto fáze bolo potrebné uplatniť ochranné opatrenia stanovené v zmluve o pristúpení.

Komisia bude s Rumunskom naďalej úzko spolupracovať s cieľom pomôcť mu v úsilí splniť referenčné kritériá v rámci mechanizmu spolupráce a overovania. Podľa rozhodnutia, ktorým bol zriadený mechanizmus spolupráce a overovania, Komisia podáva správu každých šesť mesiacov. Komisia vykoná aktualizáciu tejto správy začiatkom roka 2008. Ďalšiu podrobnú správu o mechanizme spolupráce a overovania podá v polovici roka 2008. Na účely zostavenia uvedenej správy by Rumunsko malo Komisii podať správu o dosiahnutom pokroku do 31. marca 2008.

PRÍLOHA

Aktuálny stav v súvislosti s ochrannými a prechodnými opatreniami platnými pre Rumunsko

Hospodárska ochranná doložka

Neuplatňuje sa.

Ochranná doložka pre vnútorný trh

Neuplatňuje sa.

Ochranná doložka pre oblasť spravodlivosti a vnútorných záležitostí

Neuplatňuje sa.

Pol'nohospodárske fondy

a) Ochranné opatrenia

Neuplatňujú sa.

b) Prechodné opatrenia

Nariadenie Komisie (ES) č. 1423/2006 z 26. septembra 2006, ktorým sa stanovuje mechanizmus pre ochranné opatrenia v oblasti výdavkov na poľnohospodárstvo v súvislosti s Bulharskom a Rumunskom

Bezpečnosť potravín

a) Ochranné opatrenia

Rozhodnutie Komisie 2007/269/ES z 23. apríla 2007 o ochranných opatreniach proti infekčnej anémii koní v Rumunsku

b) Prechodné opatrenia

Rozhodnutie Komisie 2006/779/ES zo 14. novembra 2006 o prechodných opatreniach na kontrolu zdravia zvierat týkajúcich sa klasického moru ošípaných v Rumunsku

Rozhodnutie Komisie 2006/802/ES z 23. novembra 2006, ktorým sa schvaľujú plány na eradikáciu klasického moru ošípaných u diviakov a plány núdzového očkovania diviakov a ošípaných v chovoch proti tomuto ochoreniu v Rumunsku

Rozhodnutie Komisie 2006/805/ES z 24. novembra 2006 o opatreniach na kontrolu zdravia zvierat v súvislosti s klasickým morom ošípaných v určitých členských štátoch

Rozhodnutie Komisie 2007/16/ES z 22. decembra 2006, ktorým sa stanovujú prechodné opatrenia pre obchod v rámci Spoločenstva so spermou, vajíčkami a embryami hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz a zvierat čeľade koňovitých získaných v Bulharsku a Rumunsku

Rozhodnutie Komisie 2007/23/ES z 22. decembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa dodatok B k prílohe VII k Aktu o pristúpení z roku 2005, pokiaľ ide o určité prevádzkarne v sektoroch mäsa, mlieka a rýb v Rumunsku

Rozhodnutie Komisie 2007/27/ES z 22. decembra 2006, ktorým sa prijímajú určité prechodné opatrenia týkajúce sa dodávok surového mlieka do prevádzkarní na spracovanie mlieka a spracovania tohto surového mlieka v Rumunsku v súvislosti s požiadavkami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 a 853/2004

Rozhodnutie Komisie 2007/29/ES z 22. decembra 2006 , ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia pre určité výrobky živočíšneho pôvodu, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, dovezené do Bulharska a Rumunska z tretích krajín pred 1. januárom 2007

Rozhodnutie Komisie 2007/30/ES z 22. decembra 2006 , ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia pre obchodovanie s niektorými výrobkami živočíšneho pôvodu získanými v Bulharsku a Rumunsku

Rozhodnutie Komisie 2007/228/ES z 11. apríla 2007 , ktorým sa stanovujú prechodné opatrenia týkajúce sa systému identifikácie a registrácie oviec a kôz v Rumunsku podľa nariadenia Rady (ES) č. 21/2004